

ПАМ'ЯТІ

СПУЗЯК Михайло Іванович (1940–2013)

Українська рентгенологія зазнала великої втрати. 10 вересня 2013 р. на 72-му році життя помер видатний вчений, лікар, педагог професор Михайло Іванович Спужак.

Один з перших і найталановитіших учнів видатного рентгенолога проф. О.А. Лемберга, він був завідувачем кафедри променевої діагностики Харківської медичної академії післядипломної освіти (ХМАПО), Головою Української школи безперервної післядипломної освіти з радіології, фахівцем своєї справи, лікарем з великої літери.

Михайло Іванович народився 5 листопада 1940 року у Богородчанському районі Івано-Франківської області. Після закінчення лікувального факультету Івано-Франківського медичного інституту у 1963 році він був направлений до Волинської області, де один рік працював головним лікарем Іваничівського протитуберкульозного диспансеру, потім два роки — лікарем-рентгенологом Солотвинської дільничної лікарні Івано-Франківської області.

Після підвищення кваліфікації на курсах спеціалізації з рентгенології в Українському інституті удосконалення лікарів (УІУЛ) у 1966 році він був запрошений професором О.А. Лембергом до аспірантури, після успішного закінчення якої з 1970 року працював асистентом, з 1977 — доцентом, з 1990 — професором кафедри рентгенології УІУЛ. Після утворення в 1991 році єдиної в Україні кафедри рентгенології дитячого віку професор М.І. Спужак очолював її, організував і разом з колективом почав активно розвивати напрямок рентгенопедіатрії в Україні. У 2008 році рішенням ректорату ХМАПО кафедра загальної та педіатричної рентгенології була об'єднана з кафедрою променевої діагностики і Михайло Іванович був обраний за конкурсом її завідувачем.

За час навчання в аспірантурі М.І. Спужак захистив кандидатську дисертацію на тему «Комплексное рентгено-радиологическое исследование морфологии и функции щитовидной железы при норме и некоторых заболеваниях». Вивчення найскладнішої проблеми ендокринної патології — рентгенодіагностика гіперпаратиреоїдної остеодистрофії — стало темою його докторської дисертації, яку науковець блискуче захистив у 1987 році. Відтоді основним напрямом його наукової діяльності був розвиток рентгенодіагностики в ендокринології, ортопедії, травматології, неврології, педіатрії. Михайло Іванович активно працював також у Республіканській проблемній комісії з медичної радіології при МОЗ і АМН України.

У 2013 році виповнилося 47 років роботи проф. М.І. Спужака в Харківській медичній академії післядипломної освіти. За цей період ним було опубліковано понад 660 наукових праць, серед яких 23 монографії, 7 наукових посібників, 7 методичних рекомендацій, а також 15 свідоцтв на винаходи та 16 раціоналізаторських пропозицій.

Під керівництвом професора М.І. Спужака виконано 2 докторські і 8 кандидатських дисертацій, зараз виконується одна докторська і 3 кандидатських дисертації. Створені під його керівництвом наукові розробки активно впроваджуються в діагностичну практику в нашій країні та за її межами.

Всі учні і слухачі кафедри завжди відзначали талановитість Михайла Івановича як педагога і організатора педагогічного процесу. Його лекції і семінари користувалися надзвичайним попитом і увагою слухачів, адже вони завжди були взірцем не лише для лікарів-рентгенологів, а й для всіх викладачів кафедри.

Все життя М.І. Спужак працював у практичних закладах охорони здоров'я, науково-дослідних інститутах, постійно консультував хворих і лікарів різного фаху. Він був доброзичливою, безкорисливою, чесною, працелюбною, відповідальною і принциповою людиною, яку поважали всі без винятку співробітники, лікарі, пацієнти, учні.

Професор М.І. Спужак багато часу приділяв і громадській роботі. Він був експертом Національної комісії з радіаційного захисту населення при Верховній Раді України, членом виконкому Асоціації радіологів України, членом правління Асоціації з боротьби з остеопорозом, членом редколегій наукових журналів: «Променева діагностика, променева терапія», «Радіологічний вісник», «Український радіологічний журнал». Михайло Іванович був також заступником голови спеціалізованої ради із захисту дисертацій «Променева діагностика, променева терапія, онкологія і хірургія», членом спеціалізованої ради із захисту дисертацій за фахом «Педіатрія». Трудова і наукова діяльність Михайла Івановича була відзначена нагородами: знаками «Відмінник охорони здоров'я СРСР», «Заслужений винахідник СРСР», його працю відзначено численними грамотами і подяками МОЗ та МОН України, а також золотим знаком Асоціації радіологів України, а у 2012 році — Європейською академією природничих наук у Ганновері (ФРГ) професора М.І. Спужака нагороджено дипломом та срібною медаллю ім. В.К. Рентгена.

Висловлюємо велике співчуття рідним та близьким Михайла Івановича Спужака.

Асоціація радіологів України,

*Колектив кафедри променевої діагностики
Харківської медичної академії післядипломної
освіти,*

*Колектив ДУ «Інститут медичної радіології
ім. С.П. Григор'єва НАМН України»,
Редколегія «Українського радіологічного
журналу»*